

027.1
052.K.

Hogyan, honnan és hány könyvet szereznek az Országos Széchényi Könyvtárban?

14

1958

Forrás:

Képnapló

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Az Országos Széchényi Könyvtárban mintegy 1 400 000 művet őriznek. Az előírások szerint ez a könyvtár, mint *nemzeti könyvtár* minden megjelent magyar műből két példányt kap tudományos és muzeális célra. Évenként körülbelül 700 000 úgynevezett kötelespéldány átvételét és (a megmaradtakból a többi nagy könyvtárnak) szétosztását intézi.

Dr. Varga Sándor, a könyvtár szerzeményi osztályának helyettes vezetője tájékoztatót bennünket a könyvek beszerzésének módjairól, üteméről és költségeiről. A könyvtár elsősorban a Magyarországon megjelent műveket és az úgynevezett *Hungaricákat*, vagyis a világon bárhol megjelent magyar vonatkozású vagy magyar író által alkotott műveket gyűjti. Ezenkívül főleg a szomszéd és a rokon népek irodalmi alkotásaira és néprajzi tudományos feldolgozására terjed ki a gyűjtés. Érdekes, hogy már 1802-ben *Széchényi Ferenc* alapítólevele is ezt a célt tűzte ki az intézmény elé. Jelenlét a könyvtár *hírlapgyűjteménye*, *irodalmi kézirat-gyűjteménye*, *zenei gyűjteménye*, *térkép- és színház történelmi gyűjteménye*. Menyenyiségre talán az *apró nyomtatványok* (plakátok, színlapok stb.) gyűjteménye a legnagyobb. Csak gyászjelentésből egymillió van a könyvtárban. Itt gyűjtik az úgynevezett *önnyomtatványokat*, a különleges nyomdászati termékeket és újabban a hanglemezeket és a tudományos tartalmú és kutatási célokat szolgáló mikrofilmeket is.

A beszerzésnek három módja a csere, a vétel és az ajándékozás. A könyvtárnak kiterjedt kölcsönös cserehálózata van.

Különösen szoros ez a kapcsolat a moszkvai Lenin Könyvtárral, a világ legnagyobb könyvtárával és a szocialista országokkal.

Kormányunk áldozatkészsége megnövelte a vétel útján való beszerzés lehetőségeit. 1938-ban 8147 pengőt kaptak beruházásra, 1954-ben 350 000, az idén pedig már 735 000 forintot. Aránylag sok könyvet kap ajándékként is a könyvtár. (Még Venezuelából is a Fülöp-szigetekről is.) Leginkább a két világháború között emigrált, több évtizede külföldön élő magyar származású családok igyekeznek így leróni a szülőhaza iránti hálájukat.

Nemzeti könyvtárunk számos kimagasló jelentőségű kézirattal is gazdagodott a közelmúltban. Közülük elsősorban a *Kossuth Lajos* 36 darab eredeti leveléből és cikkéből álló gyűjteményt kell megemlíteni.

Ezeket, a Kossuth forradalmi-emigrációs működését új oldalról megvilágító, eddig ismeretlen dokumentumokat egy londoni könyvtárverésen vásárolta a könyvtár.

A *Jankovich-hagyaték*ból vásárolt, ismeretlen magyar vonatkozású krónikasöveget tartalmazó, XV. századi gyűjteményes kötet, továbbá *Jókai* és *Babits* újabb kéziratai is most kerültek a könyvtár

tulajdonába. A régi és ritka könyvek gyűjteménye *Galeotto Marzio* a Mátyás udvarában működött jeles humanista Velencében, 1476-ban nyomtatott bölcsészeti tárgyú könyvével gyarapodott.

Erdemes megjegyezni, hogy a napokban kapta meg a könyvtár a Petőfi válogatott verseit tartalmazó orosz nyelvű kötetet, amely Moszkvában 25 000 példányban

jelent meg. 1945 óta *Petőfinek ez a tizenkettedik orosz nyelvű kiadása*. Ez év első felében 21 000 újabb művel gyarapodott az Országos Széchényi Könyvtár gazdag állománya.

Cserhalmi Imre